

Aan de gemeenteraden van de deelnemende
gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid

Uw kenmerk	Ons kenmerk UIT / 2508087	Datum 15 april 2025
Onderwerp Concept begroting 2026 GR DG&J	Bijlage(n) 2	Behandeld door/telefoonnummer J.G. van der Linden / 078 770 8500

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand treft u voor het geven van uw zienswijze de concept begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ aan. In de stukken is tevens een meerjarenraming opgenomen voor de periode 2027-2029.

Het zijn financieel moeilijke tijden voor gemeenten. Bij de DG&J zijn maatregelen genomen:

1. Er is een taakstelling in de begroting verwerkt van 8% voor de onderdelen LVS, GGD en Veilig Thuis;
2. De DG&J en gemeenten werken aan de bestuursopdracht *Verkleinen financiële problematiek gemeenten*;
3. Samen met gemeenten werken we aan het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp.

Van Kadernota 2026 naar Begroting 2026

De concept begroting 2026 betreft de begrotingsprogramma's van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ. De financiële basis voor deze begroting is de begroting 2025 en de uitgangspunten zoals deze bij de behandeling van het nieuwe P&C document, de kadernota 2026, zijn vastgesteld.

De kadernota is een nieuw P&C product dat is ontstaan naar aanleiding van de bestuurlijke behandeling van de begroting 2025. De kadernota is een waardevol instrument gebleken bij het gesprek over de kaders voor de begroting 2026 in relatie tot een aantal belangrijke ontwikkelingen op het werkterrein van de DG&J, zoals de forse groei van de maatschappelijke vraag en het aantal meldingen. Het AB heeft besloten de begroting 2025 plus indexatie, met uitzondering van het jeugdhulpbudget, als kader voor de begroting 2026 te gebruiken (nullijn). Het aantal meldingen ligt fors hoger dan het aantal meldingen dat afgehandeld kan worden op basis van de nullijn die bij de besluitvorming over de kadernota is gehanteerd. Het hanteren van de nullijn betekent een taakstelling van 8% op de begroting exclusief SOJ.

Indexatie

De begroting 2026 is geïndexeerd volgens de kaders zoals deze in de kaderbrief 2026 zijn aangegeven: de lonen zijn met 3,4% geïndexeerd en de materiële budgetten met 2,2%. De totale omvang van de indexatie bedraagt € 1,4 miljoen, hiervan is € 388.000 miljoen verlegd naar subsidies, offertes en overige externe inkomsten. Voor het restende deel, € 1,049 miljoen, leidt dit tot het verhogen van de inwonerbijdrage.

Formatie OGGZ en Veilig Thuis

Met de kadernota 2026 werd voorgesteld om de formatie bij te stellen in verband met de stijgende aantallen in meldingen. Het Algemeen Bestuur heeft besloten om voor de merken GGD en Veilig Thuis voor de begroting 2026 de begroting 2025 plus indexatie als kader te hanteren. Dit betekent concreet dat voor de onderdelen OGGZ en Veilig Thuis de incidentele uitbreiding die heeft plaatsgevonden voor 2025 ook in de begroting 2026 incidenteel is verwerkt. Ten aanzien van Veilig Thuis ligt er een plan waarvan het Algemeen Bestuur hoopvol is dat dit het aantal meldingen dichterbij de beschikbare middelen brengt. Voor de OGGZ is, in overleg met gemeenten, een plan in wording.

Jeugdhulpuitgaven

De financiële raming van de jeugdhulpuitgaven 2026-2029 is gebaseerd op de prognose (januari 2025) van de kosten per gemeente voor het jaar 2025. Deze verwachte uitgaven worden geïndexeerd naar het prijsniveau 2026. Vanuit het oogpunt van evenwichtig begrotingsbeleid is er voor gekozen zowel geen groei als geen besparingen op te nemen ten opzichte van deze prognose.

Net als vorig jaar worden gemeenten via hun zienswijze in de gelegenheid gesteld aan te geven of zij de opgenomen ramingen realistisch achten. Zo kunnen gemeenten de te verwachten effecten van (nog) door te voeren maatregelen in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd en het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp hierin meenemen of juist een wat conservatiever uitgangspunt voor hun begroting kiezen door uit te gaan van groei. Gemeenten kunnen gemotiveerd afwijken van de nu voorliggende raming. De afwijking dient deugdelijk onderbouwd te worden en zal door de provincie worden getoetst (in geval van een lagere raming). De doorrekening van de verwachte besparingen van de maatregelen uit het Verbeterprogramma op het gebied van contactmanagement, afbakening van jeugdhulp en beleidskeuzes, kan later dit jaar tot een gewijzigd inzicht leiden. DG&J zal indien mogelijk de verwachte besparingen op het gebied van contractmanagement nog opnemen in de begroting.

Voorstellen

Tezamen met de begroting 2026 wordt een drietal voorstellen voorgelegd. Daarnaast is het voorstel dat bij de jaarstukken is voorgelegd, Mentale Gezondheid, in de begroting 2026 verwerkt.

Bestuurlijke opdracht Leerplicht

Als gevolg van het wegvallen van een deel van de incidentele financiering van de leerplichttaken van LVS per 2025 en de nullijn voor de begroting 2026, in combinatie met het sterk gestegen aantal meldingen, zijn scherpe keuzes nodig. Het uitgangspunt voor 2026 is dat het aantal te verwerken meldingen overeenkomt met de daarvoor beschikbaar gestelde financiering. LVS heeft een impactanalyse opgesteld met een aantal oplossingsrichtingen. Deze impactanalyse is betrokken bij de bestuursopdracht die is uitgevoerd onder regie van gemeenten.

In deze bestuursopdracht is nadrukkelijk gekeken naar de samenwerking in de hele keten (waaronder de samenwerkingsverbanden onderwijs) en de gevolgen daarvan voor de rolafbakening en uitvoering van de leerplichttaken door LVS. Op 10 april 2025 hebben de gemeenten op basis van de uitkomst van de bestuursopdracht, gekozen voor een scenario waarin de formatie van LVS voor de leerplichttaken wordt teruggebracht naar 15,5 fte. Dit scenario is financieel verwerkt in de voorliggende ontwerp-begroting. Omdat de inhoudelijke gevolgen van deze keuze voor de uitvoering van de leerplichttaken op dit moment nog worden verkend, is het niet mogelijk om dit te verwerken in de voorliggende begrotingstekst. Dit gebeurt in de definitief vast te stellen begroting die staat geagendeerd voor de vergadering van het algemeen bestuur op 10 juli 2025.

Uitvoering wet integrale suïcidepreventie

In het voorjaar van 2024 is in de tweede kamer de Wet integrale suïcidepreventie aangenomen. Verwachting is dat de Wet medio 2025 van kracht gaat. Gemeenten krijgen hiermee een nieuwe taakopdracht die zij vorm moeten geven via de eigen gemeentelijke nota gezondheidsbeleid. In voorbereiding op de wet heeft de GGD samen met Jong JGZ, 113suïcidepreventie en de 10 gemeenten reeds verkend hoe zij deze wet lokaal vorm willen geven. Ambtelijk is de intentie uitgesproken om de wet integrale suïcidepreventie regionaal vorm te geven en de coördinatie hiervan, evenals de bijbehorende middelen, die de gemeenten ontvangen vanuit het rijk om uitvoering te geven aan deze wet, bij de GGD Zuid-Holland Zuid te beleggen. Met deze middelen zal de GGD de uitvoering van activiteiten, netwerksamenwerking en de regionale coördinatie en communicatie financieren.

De verwachting is dat gemeenten via de decentrale uitkering vanaf juni 2025 € 0,55 per inwoner ontvangen (er is landelijk structureel € 10 miljoen beschikbaar). Deze middelen zullen middels een verhoging van de inwonerbijdrage worden opgehaald bij de gemeenten. Maximaal het daadwerkelijke bedrag dat gemeenten ontvangen zal worden opgehaald of een door de gezamenlijke gemeenten nader te bepalen deel daarvan. Samen met de gemeenten zal de GGD een implementatieplan opstellen waarbij ze gebruik maakt van de impactanalyse van de VNG. Dit implementatieplan is, afhankelijk van besluitvorming, medio/eind 2025 gereed.

Privacy officer

Overheidsorganisaties zijn bij wet verplicht een interne privacy toezichthouder in dienst te hebben: de Functionaris Gegevensbescherming (FG). De FG houdt toezicht op naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) binnen de organisatie en geeft advies over toepassing van de AVG. De FG moet het toezicht onafhankelijk kunnen uitoefenen zonder gestuurd of beïnvloed te kunnen worden. Indien nodig moet de FG kunnen optreden, bijvoorbeeld een zelfstandig onderzoek uitvoeren naar aanleiding van bijvoorbeeld een klacht. Hij is daarmee het verlengde van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

De Privacy Officer (PO) ontwikkelt het privacy beleid en ondersteunt de organisatie bij de uitvoering, zodat persoonsgegevens van personeel en burgers goed worden beschermd. De PO is betrokken bij het vormgeven en uitvoeren van het privacy beleid.

Bij het combineren van beide functies zou het uitvoeren van het beleid en toezichthouden daarop door dezelfde persoon wordt gedaan. Dit zou tot een belangenconflict kunnen leiden voor de FG. De AVG schrijft daarom specifiek voor dat de FG geen taken mag vervullen die tot een belangenconflict kunnen leiden. Daarom heeft de DG&J gekozen een PO aan te stellen (met ingang van 2020). Deze keuze wordt ondersteund door onderstaande casus. In 2023 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) de gemeenten Almere en Amsterdam – waar FG ook taken van de PO uitvoerde – gemaand deze functies weer te scheiden.

De AP geeft aan dat de dubbelrol in strijd is met de AVG. Als een FG zijn taken niet geheel onafhankelijk kan uitvoeren, kan dit de kwaliteit van het privacy beleid van de hele organisatie beïnvloeden, met mogelijke risico's voor de privacy van burgers tot gevolg.

Voor de instelling van een PO zijn geen extra middelen aangevraagd. De totale lasten van de PO bedragen op jaarbasis € 115.000. De afgelopen jaren zijn deze kosten gecompenseerd door incidentele meevallers. Dit is echter geen verantwoorde en houdbare constructie. Voorgesteld wordt om structureel een bedrag van € 115.000 middels een aanvullende gemeentelijke bijdrage beschikbaar te stellen.

Mentale Gezondheid

Bij de jaarstukken 2024 is het voorstel ingediend om een deel van het resultaat te bestemmen voor een rondom Mentale Gezondheid. Deze aanpak start per medio 2025 en kent een driejarige doorlooptijd. In de begroting 2026 is dit verwerkt voor circa een derde van het toegekende bedrag, € 114.000 middels een onttrekking uit de bestemmingsreserve Mentale Gezondheid, onder het programma GGD (kennisprogramma).

Begroting 2026 van de GR Dienst Gezondheid & Jeugd

Met inbegrip van de voorstellen en de uitkering van de uitgangspunten zoals deze bij de kadernota 2026 zijn vastgesteld, leidt dit tot een totale begrotingsomvang van € 217 miljoen. In onderstaande tabel is de begroting per programma weergegeven.

(bedragen x € 1)

Programma	Jaarrekening 2024			Bijgestelde begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. GGD	29.157	29.842	685	26.946	26.946	0	27.973	27.859	-114
2. Veilig Thuis	8.205	8.302	97	8.804	8.804	0	8.864	8.864	0
3. LVS	3.847	3.708	-138	3.628	3.190	-439	3.372	3.372	0
4. SOJ	147.782	147.982	200	149.121	149.121	0	162.755	162.755	0
Saldo baten en lasten	188.990	189.834	844	188.498	188.060	-439	202.964	202.850	-114
Mutaties reserves	200	0	-200	0	439	439	0	114	114
Geraamd resultaat	189.190	189.834	644	188.498	188.498	0	202.964	202.964	0
5. Algemene dekkingsmiddelen	12.785	9.032	489	13.695	13.695	0	14.013	14.013	0
Saldo baten en lasten	12.785	9.032	489	13.695	13.695	0	14.013	14.013	0
Mutaties reserves alg dek.	774	789	15	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	13.558	9.821	504	13.695	13.695	0	14.013	14.013	0
Totaal DG&J	202.749	199.655	1.148	202.193	202.193	0	216.977	216.977	0

Besluiten Algemeen Bestuur 10 juli 2025

Aan het Algemeen Bestuur van 10 juli 2025 wordt voorgesteld om de volgende besluiten te nemen, conform het proces zoals dit is beschreven in de kadernota 2026. Over deze besluiten wordt uw zienswijze gevraagd:

1. De concept Begroting 2026 (bijlage 1) voor de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid vast te stellen, met inbegrip van:
 - a. De gemeentelijke bijdragen voor 2026 voor de GR DG&J (bijlage 2) inclusief een indexering van (structureel, € 1,4 miljoen), welke voor € 1,049 miljoen wordt gedekt uit een verhoging van de inwonerbijdrage en voor € 388.000 vanuit externe subsidies;
 - b. Waarbij overeenkomstig het uitgangspunt van de kadernota 2026 die de begroting 2025 als nullijn hanteert, het incidentele karakter van een deel van de financiering voor OGGZ (€ 145.964) en Veilig Thuis Jeugd (€ 421.302) in 2026 begrotingstechnisch te handhaven;

- c. Gevraagd wordt, op basis van de uitkomst van de bestuursopdracht Leerplicht die is uitgevoerd onder regie van gemeenten, om de incidentele financiering voor het onderdeel Leerplicht uit 2025 om te zetten in een lagere, structurele financiering vanaf 2026 en hiervoor de gemeentelijke bijdrage met € 256.284 structureel te verhogen;
- d. Het onttrekken van een bedrag van € 114.066 uit de bestemmingsreserve Mentale Gezondheid;
- e. Een structurele inwonerbijdrage ter hoogte van indicatief € 259.240 ten behoeve van suïcide preventie, waarbij de daadwerkelijke omvang afhankelijk is van de middelen die vanuit het Rijk aan de gemeenten beschikbaar worden gesteld dan wel een door de gezamenlijke gemeenten nader te bepalen deel daarvan;
- f. Een structurele bijdrage van € 115.000 ten behoeve van de privacy officer.

In onderstaande tabel is de aanvullende gemeentelijke bijdrage samenhangend met de voorstellen Leerplicht, Suïcidepreventie en Privacy officer weergegeven. Deze bijdragen zijn tevens verwerkt in de gemeentelijke bijdrage tabel voor de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis. Voor voorstel suïcidepreventie is nu uitgegaan van €0,55 per inwoner, dit zal nog worden bijgesteld op basis van enerzijds de Rijksmiddelen die gemeenten ontvangen en anderzijds de nadere te bepalen verdeling tussen gemeenten en de GGD.

(bedragen x € 1)

Gemeente	Totaal	Omvang voorstel Leerplicht	Omvang voorstel Suïcidepreventie	Omvang privacy officer
Alblasserdam	28.220	12.212	11.173	4.836
Dordrecht	162.356	60.765	67.139	34.452
Gorinchem	51.702	20.010	21.269	10.423
Hardinxveld- Giessendam	26.219	11.644	10.319	4.256
Hendrik-Ido-Ambacht	46.377	21.401	17.979	6.997
Hoeksche Waard	114.894	47.078	49.641	18.176
Molenlanden	61.966	27.405	24.899	9.662
Papendrecht	42.376	17.081	17.698	7.597
Sliedrecht	36.307	15.119	14.444	6.744
Zwijndrecht	60.108	23.570	24.681	11.857
Totaal	630.524	256.284	259.240	115.000

Proces

Wij lichten (de voorstellen uit) de begroting 2026 toe op 14 mei 2025 samen met collega's van de Veiligheidsregio ZHZ, GR Sociaal en de Omgevingsdienst ZHZ tijdens de regionale radenbijeenkomst. De uitnodiging hiervoor is separaat verzonden.

De zienswijze van uw gemeenteraad op de concept begroting wordt -met ons advies daarover- aan het algemeen bestuur aangeboden en bij de behandeling van de begroting betrokken. Wij vragen u uw zienswijze voor 19 juni 2025 bij ons aan te leveren. De vaststelling van de begroting 2026 is voorzien voor de vergadering van het algemeen bestuur 10 juli 2025.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd,
de secretaris,

E.S. Schurink

H. van der Linden

Bijlage 1. Concept Begroting 2026 GR Dienst Gezondheid en Jeugd zhz

Bijlage 2a. Adviesnotitie Algemeen Bestuur Suïcidepreventie

Bijlage 2b. Adviesnotitie Privacy Officer